

**Aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-
beoordeling bestemmingsplan
Gebiedsontwikkeling WTC/Cambuur**

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

**Aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-
beoordeling bestemmingsplan
Gebiedsontwikkeling WTC/Cambuur**

31 oktober 2018

Projectnummer 129.70.50.00.00

Ruimte voor de leefomgeving

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Initiatiefnemer en bevoegd gezag	5
1.3	Planologische inpassing	5
1.4	Procedurele aspecten	6
1.5	Inhoudsvereisten aanmeldnotitie	6
2	Kenmerken van het project	8
3	Plaats van het project	10
4	Kenmerken van het potentiële effect	12
5	Conclusie	19

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Sportclub Cambuur heeft de ambitie een stabiele en sportief goed presterende betaald-voetbalorganisatie (BVO) te zijn. Een adequate en moderne accommodatie is een belangrijke voorwaarde om die ambitie waar te kunnen maken. Het huidige stadion is verouderd en is aan groot onderhoud toe. De capaciteit van het stadion is begrensd en de bijbehorende voorzieningen zijn gedateerd. Het stadion voldoet niet meer aan de moderne eisen. Door het bouwen van een nieuw stadion kan het nieuwe stadion aan de huidige maatstaven voldoen en kan de club vervolgens door- en verder groeien.

Aan de hand van een haalbaarheidsanalyse heeft de BVO als hoofdelementen van het programma aangegeven:

- een stadion voor circa 15.000 toeschouwers, waarvan circa 2.500 bedrijfsgerelateerd;
- supporters-, club- en bedrijfsgerelateerde voorzieningen.

Na een beoordeling van verschillende locaties zijn voor twee locaties haalbaarheidsonderzoeken uitgevoerd die antwoord moesten geven op de vraag of het bovenstaande programma daar financieel haalbaar gerealiseerd zou kunnen worden: voor de (huidige) locatie Oudoost en voor de locatie World Trade Center (WTC). Uiteindelijk is gebleken dat de ontwikkeling op de WTC-locatie de meest kansrijke is.

Uitgangspunt voor de WTC-locatie is een integrale gebiedsontwikkeling met, naast eerdergenoemd programma, een reeks van (commerciële) functies van circa 80.000 m². Het programma ziet er als volgt uit:

- Retail: in totaal circa 14.000 m² bvo, waaronder 5.400 m² supermarkt, 590 m² bvo overig dagelijks, 8.000 m² niet-dagelijks;
- Leisurevoorzieningen: circa 15.000 m² bvo, waaronder circa 2.600 m² fitness;
- Bioscoop: circa 6.060 m² bvo (1.150 stoelen, 9 zalen);
- Horeca: circa 5.400 m² bvo, waarvan circa 1.030 m² fastfood;
- Maatschappelijk: circa 12.000 m² bvo, voornamelijk voor een school;
- Opslag: circa 8.270 m² bvo.

De ontwikkelingen passen deels niet binnen de geldende bestemmingsplannen voor het gebied. Om de plannen juridisch-planologisch mogelijk te maken, wordt daarom een nieuw bestemmingsplan opgesteld.

Figuur 1.1. Luchtfoto met globale begrenzing plangebied (bron luchtfoto: pdokviewer.pdok.nl)

De activiteit die mogelijk wordt gemaakt, valt onder onderdeel D 11.2 van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage. Onderdeel D 11.2 betreft: 'de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen'. De drempelwaarde voor een m.e.r.-beoordelingsplicht voor deze categorie is:

1. een oppervlakte van 100 hectare of meer,
2. een aaneengesloten gebied en 2000 of meer woningen, of
3. een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m² of meer.

Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 30 hectare en een bvo van circa 80.000 m². Het plan maakt geen woningbouw mogelijk. De drempelwaarde wordt niet overschreden. Dit betekent dat een vormvrije m.e.r.-beoordeling moet worden uitgevoerd. Uit de vormvrije m.e.r.-beoordeling zal blijken of niet alsnog een m.e.r.-procedure op grond van het Besluit m.e.r. moet worden doorlopen. In het navolgende is de vormvrije m.e.r.-beoordeling behandeld.

Het Besluit milieueffectrapportage (hierna: Besluit m.e.r.) is gewijzigd. De wijziging is het gevolg van de implementatie van Richtlijn 2014/52/EU die ziet op het wijzigen van Richtlijn 2011/92/EU. Dit is de richtlijn die ziet op projecten (kolom 4). De wijzigingsrichtlijn is voor het overgrote deel geïmplementeerd in de Wet milieubeheer. Het gewijzigde Besluit m.e.r. is (op één onderdeel na) in werking getre-

den op 7 juli 2017, maar geldt vanaf 16 mei 2017 voor alle lopende vergunningaanvragen en bestemmingsplannen waarover nog geen besluit is genomen.

Eén van de belangrijkste gevolgen van de wijziging van het Besluit m.e.r. is dat een vormvrije m.e.r.-beoordeling moet worden aangevraagd door middel van een aanmeldnotitie. Dit is geregeld in artikel 2 lid 5 Besluit m.e.r.

Deze aanmeldnotitie beschrijft de gevolgen van de voorgenomen activiteit voor het milieu en geeft een conclusie omtrent de noodzaak tot een m.e.r.-procedure. Aan de hand van deze informatie kan het bevoegd gezag een beslissing nemen of voor de voorgenomen activiteit een MER dient te worden opgesteld.

1.2 Initiatiefnemer en bevoegd gezag

Stadionontwikkeling Cambuur B.V. is initiatiefnemer voor het project. Het bevoegd gezag is de raad van de gemeente Leeuwarden.

1.3 Planologische inpassing

Binnen het bestemmingsplangebied gelden de volgende bestemmingsplannen:

- Bestemmingsplan Businesspark en WTC e.o. (vastgesteld op 22-04-2013);
- Bestemmingsplan Leeuwarden - Partiële herziening Plan voor de zon (vastgesteld op 13-02-2017);
- Bestemmingsplan Leeuwarden - Kamerverhuur (vastgesteld op 25-10-2016);
- Bestemmingsplan Leeuwarden - Gedeeltelijke omlegging gasleiding (vastgesteld op 31-01-2018);
- Bestemmingsplan Leeuwarden - Partiële herziening Parkeren (vastgesteld op 11-09-2017);
- Partiële herziening Archeologie (onderweg voor vaststelling).

Het bestemmingsplan Businesspark en WTC e.o. bevat de bestemmingsregeling waarin het huidige planologisch-juridisch functioneren van het gebied is vastgelegd.

De bestemmingsplannen Partiële herziening Plan voor de zon, Kamerverhuur, Parkeren en Archeologie betreffen zogenaamde parapluplannen. Het gaat hierbij om de toevoeging van een specifieke regeling aan het onderliggende bestemmingsplan Businesspark en WTC e.o. op het gebied van zonne-energie, kamerverhuur, parkeren en archeologie.

Het bestemmingsplan Leeuwarden - Gedeeltelijke omlegging gasleiding maakt de aanleg / vervanging van een gastransportleiding mogelijk.

Het planvoornemen voor de gebiedsontwikkeling Cambuur WTC Boulevard is niet passend in deze op beheer gerichte bestemmingsplannen.

1.4 Procedurele aspecten

Voor de m.e.r.-beoordelingsprocedure gelden de volgende stappen:

1. Het bevoegd gezag moet beoordelen of voor de activiteit een milieueffectrapportage moet worden gemaakt. Hierop moet binnen zes weken nadat de initiatiefnemer alle informatie heeft verstrekt, worden beslist door het bevoegd gezag.
2. Van deze beslissing wordt binnen dezelfde termijn mededeling gedaan bij de aanvrager. De beslissing die wordt genomen, moet worden gebaseerd op de informatie die is verstrekt in de aanmeldnotitie.
3. Daarnaast houdt het bevoegd gezag bij de beslissing rekening met de relevante criteria van bijlage III bij de mer-richtlijn en andere beoordelingen van gevolgen voor het milieu. Dit moet ook terugkomen in de motivering van de beslissing (zie artikel 7.17 derde en vierde lid Wm).
4. Het beoordelingsbesluit dient als bijlage bij het uiteindelijk te nemen besluit – het bestemmingsplan – te worden opgenomen.
5. Tenslotte wordt het beoordelingsbesluit door de initiatiefnemer toegevoegd aan de aanvraag om omgevingsvergunning.

Een m.e.r.-beoordelingsbesluit wordt aangemerkt als een 'beslissing inzake de procedure ter voorbereiding van een besluit'. Dit betekent dat op grond van artikel 6:3 van de Algemene wet bestuursrecht tegen een m.e.r.-beoordelingsbesluit geen bezwaar of beroep mogelijk is, tenzij deze beslissing de belanghebbende, los van het voor te bereiden besluit, rechtstreeks in zijn belang treft. Omwonenden worden daarbij volgens de jurisprudentie niet als "rechtstreeks belanghebbenden" aangemerkt.

Voor alle niet rechtstreeks belanghebbenden geldt dat bezwaren over het m.e.r.-beoordelingsbesluit pas kunnen worden ingebracht in de procedure van het uiteindelijk te nemen besluit, hier dus de aanpassing(en) van het bestemmingsplan. Binnen deze procedure kan een ieder een zienswijze indienen tegen het ontwerp bestemmingsplan en kunnen belanghebbenden (die tijdig een zienswijze hebben ingediend) beroep instellen.

1.5 Inhoudsvereisten aanmeldnotitie

Doel van een aanmeldnotitie ten behoeve van de (vormvrije) m.e.r.-beoordeling is om op objectieve wijze informatie over mogelijk relevante milieugevolgen van de voorgenomen activiteit te verzamelen. Met deze informatie kan het bevoegd gezag een oordeel geven over de noodzaak van het doorlopen van een m.e.r.-procedure.

Een m.e.r.-beoordeling betekent dat er géén MER wordt opgesteld, tenzij er sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Het uitgangspunt is dus: 'Nee, tenzij....'

De 'belangrijke nadelige gevolgen' moeten worden beoordeeld op basis van het toetsingskader van bijlage III van de Europese Richtlijn Milieueffectbeoordeling (85/337/EEG). Bijlage III noemt drie hoofdthema's:

- de kenmerken van de activiteit (waaronder omvang, verontreiniging, hinder en risico van ongevallen);

- de plaats van de activiteit (in relatie tot de kwetsbaarheid van het milieu);
- de kenmerken van het potentiële effect (waaronder het bereik, de orde van grootte en waarschijnlijkheid van het effect).

2 Kenmerken van het project

Conform bijlage III van de EU-richtlijn dient in het bijzonder in overweging te worden genomen:

1. de omvang van het project;
2. eventuele cumulatie met andere projecten;
3. het gebruik van natuurlijke hulpbronnen;
4. de productie van afvalstoffen;
5. verontreiniging en hinder;
6. risico van ongevallen.

Ad 1.

Het plangebied wordt globaal begrensd door de Slauerhoffweg, Harlingertrekweg, de Heliconweg, de Nicolaas Beetsstraat en de nieuwe Elfstedenijshal. Het gebied bestaat deels uit gronden met de bestemming 'Cultuur en ontspanning - evenemententerrein' met parkeervoorzieningen. Onderdeel van de bestaande bedrijvigheid in dit gebied zijn een casino en een hotel. Verder bestaat het gebied deels uit (bestaande) bedrijventerreinen. Op het bedrijventerrein bestaat de bedrijvigheid hoofdzakelijk uit bedrijven met een licht tot middelzwaar milieuhinderlijk karakter.

Het plan betreft de bouw van een nieuw stadion in combinatie met onder andere leisure, horeca en detailhandel, die aansluit bij functies die nu al in het gebied te vinden zijn en goede kansen biedt voor de opwaardering van deze locatie en de versterking van de aantrekkingskracht van Leeuwarden. In paragraaf 1.1 van deze notitie is al ingegaan op het programma van het gebied.

Ad 2.

Binnen het effectgebied zijn geen andere activiteiten bekend of te verwachten waardoor cumulatie van negatieve effecten zal optreden. In de omgeving van het plangebied zijn geen ontwikkelingen gepland die tot cumulerende effecten kunnen leiden.

Ad 3.

Natuurlijke hulpbronnen bestaan uit bijvoorbeeld metalen, mineralen en grond. Het gebruik van natuurlijke hulpbronnen ten behoeve van realisatie van de gebouwde omgeving zal plaatsvinden op een conventionele manier en geeft geen aanleiding aanzienlijke gevolgen voor het milieu te veronderstellen, zodanig dat daarvoor een MER dient te worden uitgevoerd. De bebouwing wordt immers gerealiseerd met steenachtige materialen, beton, staal en hout; grondstoffen die niet bijzonder schaars zijn.

Voor wat betreft energie stimuleert de gemeente het gebruik van duurzame energie(systemen). De mogelijkheden hiervoor worden onderzocht en waar mogelijk toegepast.

Ad 4.

Afvalstoffen komen vrij en/of ontstaan als gevolg van normaal gebruik van de bebouwing en omliggende gronden. Afval wordt op de gebruikelijke wijze ingezameld en verwerkt.

Ad 5 en 6.

Aspecten die in het kader van verontreiniging en hinder relevant zijn, zijn bodem, water, geluid, luchtkwaliteit, lichthinder, externe veiligheid en verkeer/parkeren. Voor externe veiligheid speelt ook het risico van ongevallen. De effecten op de omgeving als gevolg van deze aspecten zijn beperkt. In hoofdstuk 4 wordt hier nader op ingegaan

3 Plaats van het project

Bij de mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop het project van invloed kan zijn, moet in het bijzonder in overweging worden genomen:

1. het bestaande grondgebruik;
2. de relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied;
3. het opnamevermogen van het natuurlijke milieu, met in het bijzonder aandacht voor de gevoelige gebieden, in dit geval Natuurnetwerk Nederland (NNN), Natura 2000 en landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang.

Ad 1.

Het plangebied wordt globaal begrensd door de Slauerhoffweg, Harlingertrekweg, de Heliconweg, de Nicolaas Beetsstraat en de nieuwe Elfstedenijshal. Het plangebied is in hoofdzaak in gebruik voor bedrijvigheid, cultuur en ontspanning (evenemententerrein) en kantoren met de bijbehorende parkeerterreinen.

Ad 2.

Het plangebied is in de huidige situatie grotendeels verhard en wordt, naar omstandigheden, intensief gebruikt. Voor zover er al sprake is van natuurlijke hulpbronnen in het gebied dan worden deze door de ontwikkeling niet aangetast.

Ad 3.

NNN EN NATURA 2000

Zoals onder 1 aangegeven bestaat het plangebied hoofdzakelijk uit bebouwing en verharde parkeerterreinen. In het kader van de ontwikkeling van het gebied wordt bebouwing gesloopt en vindt een herinrichting plaats.

Het plangebied heeft door het huidige gebruik geen hoge ecologische waarde. Gebieden met hogere natuurwaarden, zoals de Natura 2000-gebieden Grote Wielen en Alde Feanen, liggen op een afstand van respectievelijk ruim 5 kilometer en 10 kilometer en worden niet negatief beïnvloed. Grote Wielen is ook het dichtstbijzijnde NNN-gebied. Er bestaat geen directe ecologische relatie tussen het plangebied, de aard van het plan (gebiedsontwikkeling met lokale effecten) en de soorten waarvoor voornoemde gebieden als beschermd natuurgebied zijn aangewezen.

Zelfs indien beschermde soorten aanwezig zijn, mag worden aangenomen dat deze bij het toekomstige gebruik niet in hun voortbestaan zullen worden bedreigd. De uitgevoerde ecologische toetsen bevestigen dit. Natuurwaarden in en rond het plangebied worden niet negatief beïnvloed.

ARCHEOLOGIE

Het plangebied ligt landschappelijk gezien ter hoogte van de voormalige Middellzee. Dit is van oudsher een laag gelegen, nat en dus slecht bewoonbaar gebied geweest. Het plangebied heeft daardoor een lage archeologische verwachtingswaarde. Vanwege die lage archeologische verwachting is het gebied wat archeologie betreft 'vrijgegeven' en geldt er geen onderzoeksplicht. Archeologische waarden worden niet negatief beïnvloed.

CULTUURHISTORIE

Nabij de Slauerhoffweg ligt een sloot als restant van de Swette, de oude grens(sloot) tussen Oostergo en Westergo. Deze watergang is aangeduid op de Cultuurhistorische kaart 2 van de provincie en loopt door langs de Balthasar Bekkerwei. Het behoud van de sloot binnen het plangebied is met de gebiedsontwikkeling en voorgenomen inrichting niet mogelijk. Het deel langs de Balthasar Bekkerwei blijft wel behouden. Daarnaast is de tramlijn van het voormalige Dokkumer Lokaaltsje cultuurhistorisch waardevol. Het spoor is weliswaar verdwenen, maar het tracé is nog goed herkenbaar. Deze herkenbaarheid blijft behouden middels de groenstrook die van noord naar zuid door het gebied loopt. De aan het plangebied grenzende Harlingervaart, inclusief oeverlopen, is cultuurhistorisch waardevol. Deze blijft behouden. Er is daarmee geen sprake van belangrijke negatieve gevolgen.

4 Kenmerken van het potentiële effect

Bij de potentiële effecten van het project wordt voor zover relevant gekeken naar:

1. de aard, de orde van grootte en het ruimtelijk bereik van de effecten (bijvoorbeeld geografisch gebied en omvang van de bevolking die getroffen kan worden);
2. het grensoverschrijdend karakter van het effect;
3. de intensiteit en de complexiteit van het effect;
4. de waarschijnlijkheid van het effect, de verwachte aanvang, de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect;
5. de cumulatie van effecten met de effecten van andere bestaande en/of goedgekeurde projecten.

Ad 1 en 3.

Het gaat bij de 'potentieel aanzienlijke effecten' om effecten op de woon- en leefomgeving. De effecten als gevolg van de herontwikkeling van het plangebied wijzigen, gezien het huidige gebruik, niet significant en zijn beperkt tot de nabije omgeving van het plangebied.

Aspecten die in dit kader relevant zijn, zijn bodem, water, geluid, luchtkwaliteit, lichthinder, externe veiligheid en verkeer/parkeren. Zoals uit de vorige hoofdstukken en onderstaande blijkt, leiden de potentiële effecten niet tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu.

BODEM

De bodemkwaliteit van een deel van het plangebied is geschikt voor de verschillende bestemmingen binnen het gebied. Voor een deel van het gebied moet dit nog nader onderzocht worden (Harlingertrekweg 85 en mogelijk 86).

Op enkele plaatsen is bekend dat sprake is van bodemverontreiniging. Daarnaast zijn er binnen het plangebied locaties die mogelijk ook verontreinigd zijn. Bij de aanvraag van de benodigde omgevingsvergunningen en de bouw van verblijfsruimten vindt altijd een bodemtoets plaats. Daaruit blijkt of er daadwerkelijk verontreiniging verwacht moet worden, waarnaar vervolgens onderzoek moet worden verricht. Als verontreinigingen risicovol blijken te zijn, moeten ze gesaneerd worden.

De ontwikkelingen zelf leiden niet tot nadelige effecten ten aanzien van bodem.

WATER

De voorgenomen activiteit kan effecten op de waterhuishoudkundige situatie hebben. Door het project neemt de hoeveelheid verharding en bebouwing in het gebied toe, met circa 16.900 m². De hoeveelheid halfverharding neemt toe met circa 10.600 m². Als compensatie voor de toename aan verharding moet 1.240 m² aan water worden gerealiseerd. In het plan is 1.400 m² aan extra water opgenomen.

De ontwikkelingen leiden niet tot nadelige effecten ten aanzien van water.

GELUID

Bij de beoordeling van geluid als gevolg van het plan, wordt gekeken naar:

- het geluidsniveau dat wordt geproduceerd binnen het complete projectgebied als gevolg van de 'inrichting' en dat van invloed is op 'gevoelige' functies zoals woningen en scholen (het inrichtingslawaai);
- het geluidsniveau dat het gevolg is van het verkeer dat vanuit het plangebied wordt gegenereerd (het verkeerslawaai);
- de optelsom van de beide voorgaande geluidsniveaus én het geluid dat als gevolg van andere 'bronnen' al aanwezig is (de cumulatie);
- de beoordeling vindt plaats op basis van worst-case. Dat betekent dat wordt gerekend met een situatie waarbij alle mogelijke activiteiten in het plangebied ook daadwerkelijk worden uitgeoefend. In de praktijk zal dat vermoedelijk niet zo zijn, maar daarmee wordt in de berekeningen geen rekening gehouden. Zo wordt er bijvoorbeeld van uitgegaan dat bij het scoren van een doelpunt alle toeschouwers juichen. In de praktijk zal alleen de aanhang van de club die het doelpunt scoort juichen.
- Bij de beoordeling van de geluidsniveaus wordt gekeken naar het langtijdgemiddelde niveau en naar de maximale geluidsniveaus: het langtijdgemiddelde geluidsniveau betreft een over een bepaalde periode gemiddeld geluidsniveau. Wanneer bij een bedrijf een wisselend geluidsniveau met flinke pieken wordt gemeten als gevolg van allerlei activiteiten (deelbeoordelingen) tussen bijvoorbeeld 07:00 en 19:00 uur, dan kan uiteindelijk een gemiddeld en aanvaardbaar niveau van bijvoorbeeld 48 dB(A) zijn gemeten.
- Een maximaal te meten geluidsniveau, het 'piekgeluidsniveau', gaat over bijvoorbeeld de passage van een vrachtauto, metaalbewerking (hameren), slaan met autoportieren en dergelijke. Beide niveaus worden in dit project beoordeeld.

Uit het uitgevoerde onderzoek blijkt het volgende:

Inrichtingslawaai - langtijdgemiddeld beoordelingsniveau bij bedrijfssituatie zonder wedstrijd:

Bij de omliggende woningen bedraagt het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau op niet wedstrijd-dagen ten hoogste 53 dB(A). Bepalend hiervoor zijn de woningen gelegen aan de Heliconweg en P.C. Hoofdstraat ten oosten van het plan. Voor de andere woningen geldt een niveau tot maximaal 50 dB(A).

Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau op de school gelegen buiten het plangebied (aan de Anne Wadmanwei) bedraagt ten hoogste 52 dB(A). Hierbij dient te worden opgemerkt dat indien de school alleen in de dagperiode in gebruik is, de berekende geluidsniveaus in de avond- en nachtperiode kunnen worden uitgesloten van toetsing. In dat geval bedraagt het geluidsniveau in de dagperiode ten hoogste 46 dB(A).

Bij de ligplaats van de woonboot wordt een geluidsniveau van ten hoogste 49 dB(A) berekend. De avondperiode is in alle gevallen bepalend voor de geluidsuitstraling van de inrichtingen naar de omgeving.

Bedrijfssituatie met wedstrijd:

Tijdens een wedstrijddag (veelal op een vrijdag) nemen de berekende geluidsniveaus op de omliggende woningen en andere gevoelige objecten toe. Bij de omliggende woningen bedraagt het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ten hoogste 57 dB(A) bij de woningen aan de Heliconweg en P.C. Hoofdstraat. Voor de andere woningen geldt ten hoogste 55 dB(A). Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau op de school gelegen buiten het plangebied bedraagt ten hoogste 64 dB(A) en bij de ligplaats van de woonboot ten hoogste 50 dB(A).

Beoordeling:

Bij een aantal woningen kan tijdens de dagen zonder wedstrijd niet worden voldaan aan de richtwaarde van 50 dB(A). Wel kan in alle gevallen, op een representatieve dag zonder een voetbalwedstrijd, worden voldaan aan de richtwaarde van 55 dB(A). In die situatie moet dan wel worden bezien wat de totale geluidsbelasting wordt wanneer ander geluid in de omgeving met het geluid uit het projectgebied wordt gecumuleerd ('opgeteld'). Uit berekening blijkt dat na cumulatie met ander omgevingsgeluid (waaronder het geluid van de ijsbaan) het geluidsniveau met 1 tot 2 dB(A) wordt verhoogd. Deze situatie wijkt niet wezenlijk af van de bestaande geluidssituatie rond de beschouwde woningen en andere geluidsgevoelige objecten. Deze situatie kan als acceptabel worden beoordeeld.

Tijdens wedstrijddagen kan niet worden voldaan aan de richtwaarde van 50 dB(A) en ook niet aan de hogere richtwaarde van 55 dB(A). In principe zal door het bevoegd gezag bekeken moeten worden in hoeverre de activiteiten tijdens een voetbalwedstrijd als representatief moeten worden aangemerkt. Het gaat hierbij om circa 20 keer per seizoen een voetbalwedstrijd met bijbehorende parkeerbewegingen. In zo'n situatie moet het bevoegd gezag bepalen of deze situatie acceptabel kan worden geacht.

In het kader van het geluidsonderzoek zal nog worden nagegaan wat het effect is van het plaatsen van een geluidsscherm langs de Nicolaas Beetsstraat op de plaats waar nu een hekwerk staat. Dit scherm is op grond van de uitkomsten van het onderzoek niet noodzakelijk, maar het zou de geluidsbelasting wel kunnen beperken. Ook zal worden nagegaan wat het effect is van het reduceren van het reflectie-effect van de harde wanden van het WTC-gebouw. De indruk bestaat dat een deel van de geluidsbelasting mee veroorzaakt wordt doordat het gebouw als een geluidsspiegel werkt.

Verder moet worden opgemerkt dat de woningen langs de Heliconweg al zijn voorzien van een geluidsisolatie in verband met de hoge geluidsbelasting als gevolg van het wegverkeer. De relatief geringe extra geluidsbelasting die afkomstig is vanuit het plangebied wordt effectief door deze geluidsisolatie geweerd. Deze woningen ondervinden in de praktijk dan ook geen extra hinder door geluid als gevolg van het plan.

Inrichtingslawaai - maximale geluidsniveaus

De inrichtingen binnen het plan veroorzaken bij de woningen, de school en de ligplaats van de woonboot maximale geluidsniveaus tot 58 dB(A) in de dag- en 60 dB(A) in zowel de avond- als nachtperiode. Er wordt bij alle onderzochte geluidsgevoelige bestemmingen voldaan aan de VNG-richtwaarde.

Bij alle onderzochte geluidsgevoelige bestemmingen wordt tevens voldaan aan de grenswaarden uit het Activiteitenbesluit.

Verkeerslawaai

Het onderzoek naar het verkeerslawaai als gevolg van toenemende verkeersdruk van en naar het WTC/Cambuurterrein, heeft opgeleverd dat er weliswaar sprake is van een enigszins verhoogde geluidsbelasting op de gevels van woningen langs de aan- en afvoerwegen, maar dat deze verhogingen onder de wettelijke normen blijven.

Conclusie

Gesteld kan worden dat inpassing mogelijk is op basis van de berekende geluidsniveaus. Het geluidsniveau is rond het plangebied al betrekkelijk hoog. Het project voegt daar een beperkte hoeveelheid lawaai aan toe. De wet biedt een kader om de nieuwe situatie als acceptabel te beoordelen. Er is daarmee geen sprake van belangrijke negatieve milieugevolgen.

LUCHTKWALITEIT

In verband met het opstellen van het bestemmingsplan is getoetst aan de luchtkwaliteitseisen zoals opgenomen in de Wet milieubeheer. Er is een onderzoek naar luchtkwaliteit uitgevoerd. Hieruit is gebleken dat de ontwikkelingen niet leiden tot een overschrijding van de grenswaarden (zeer) fijn stof en NO₂ in 2018 en 2030. De normen zoals die in de Wet milieubeheer zijn weergegeven, worden daarmee niet overschreden.

Er is daarmee geen sprake van belangrijke negatieve milieugevolgen.

LICHTHINDER

Een sportcomplex valt onder de werkingssfeer van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Barim, Activiteitenbesluit). Hierin zijn geen normen met betrekking tot lichthinder opgenomen, maar wordt wel verwezen naar richtlijnen van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde (NSVV). In artikel 3.148 van het Activiteitenbesluit is bepaald dat de verlichting ten behoeve van sportbeoefening op sportterreinen uitgeschakeld dient te worden tussen 23:00 en 07:00 uur en er geen sport wordt beoefend of onderhoud wordt gepleegd. Ook is een beperkt aantal specifieke uitzonderingen hierop beschreven die in verband met festiviteiten gemaakt kunnen worden.

Ter voorkoming van lichthinder door hinderlijke lichtinstraling in woon- of slaapvertrekken kan de gemeente op grond van de zorgplicht optreden. In afwezigheid van normen voor lichthinder wordt de beoordeling aan de gemeente overgelaten waarbij richtlijnen van de NSVV veelal als uitgangspunt

wordt gehanteerd. In november 1999 en in juni 2003 publiceerde de commissie lichthinder van de NSVV een algemene richtlijn met grenswaarden voor lichthinder van omwonenden van sportveld- en terreinverlichting. Deze algemene richtlijn is in november 2014 vervangen door de Nieuwe Richtlijn Lichthinder.

Met het uitgevoerde lichthinderonderzoek conform de richtlijnen van de NSVV, is geconcludeerd dat omwonenden van het nieuwe stadion van Cambuur Leeuwarden geen lichthinder zullen ondervinden als het gaat om de ondervonden lichtsterkte op de gevels van aanwonenden. Dit is de belangrijkste parameter voor het beoordelen van de lichthinder. Ook de 'sky glow' is niet van zodanig aard dat die hoger dan wenselijk is.

Wel is de lichtintensiteit van de lampen hoger dan wenselijk is, waardoor de lampen van het te realiseren stadion wat nadrukkelijker zullen worden waargenomen dan in de richtlijn wordt geadviseerd. Door de geringe overschrijding, het gegeven dat het naastgelegen Expo-gebouw zal uitbreiden en het gegeven dat de begroeiing nabij de woningen in het onderzoek slechts gedeeltelijk is meegenomen, zal de overschrijding in werkelijkheid enigszins lager uitvallen dan de berekende waarden.

De openbare verlichting en gevelverlichting worden zodanig aangebracht dat deze zoveel mogelijk naar beneden gericht zijn. Verder wordt de openbare verlichting van de verschillende delen van het plangebied zo ingesteld dat deze kan worden uitgeschakeld of verminderd op het moment dat deze delen niet in gebruik zijn.

De ontwikkelingen leiden niet tot nadelige effecten in het kader van licht.

EXTERNE VEILIGHEID

Uit raadpleging van de professionele risicokaart blijkt dat in het plangebied en in de directe nabijheid risicobronnen liggen waarvan de risicocontouren of het invloedsgebied tot in het plangebied reiken. De relevante risicobronnen voor het plangebied betreffen:

- Inrichtingen waar risicovolle activiteiten plaatsvinden

Een vijftal potentieel risicovolle bedrijven zijn onderscheiden. Dit betreft centraal in het plangebied aan de Harlingertrekweg 85 de inrichting Schuurmans Klein Vuurwerk B.V. die thans niet meer operationeel is en volledig komt te vervallen bij de realisatie van het voorgenomen plan. Dit bedrijf vormt dan ook geen externe veiligheidsrisicobron meer. Voor het overige zijn vier inrichtingen in de omgeving aanwezig (een LPG-tankstation, een coatingbedrijf, een distilleerderij en een gasdruk- en regelstation) die allen geen invloedsgebied hebben die zich tot over het plangebied uitstrekt. Er is van het aspect inrichtingen waar risicovolle activiteiten plaatsvinden dan ook geen sprake van een extern veiligheidsrisico.

- Het transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen

Door het plangebied loopt een hogedruk aardgastransportleiding van Gasunie. Dit betreft een leiding met een diameter van 6" met een werkdruk van 40 bar. De toepasselijke risicocontour is 37 m voor de 100%-letaliteitszone, waarbij alle aanwezige personen zowel binnens- als buitenshuis bij een incident komen te overlijden binnen die afstand van de leiding. Het risico loopt af naar een afstand van 71 m voor de 1%-letaliteitszone, die als niet-dodelijke afstand bij een incident wordt aangemerkt voor zover binnenshuis wordt verbleven. Vanwege de ligging van de transportleiding met 100%-letaliteitszone in het plangebied is een volledige verantwoording van het groepsrisico vereist.

In de huidige situatie bevinden zich objecten in het invloedsgebied van de aardgastransportleiding (WTC Expo, Holland Casino, industrie functies) waar mensen verblijven. Aan beide zijden van de leiding vinden wijzigingen plaats in de vorm van nieuwe objecten waarin mensen kunnen verblijven. Omdat met het planvoornemen (beperkt) kwetsbare objecten (onder meer scholen, kantoren, detailhandel, sportcomplexen) worden toegestaan, is berekend of aan de risiconormen voor de externe veiligheid kan worden voldaan.

Het Besluit externe veiligheid buisleidingen stelt dat geen kwetsbare objecten mogen voorkomen binnen de 10-6 risicocontouren van leidingen waarin gevaarlijke stoffen worden getransporteerd. Uit het toetsingsadvies voor externe veiligheid van het planvoornemen kan worden opgemaakt dat het plaatsgebonden risico van de aardgastransportleiding geen belemmering vormt voor het planvoornemen.

Voor wat betreft het groepsrisico geldt een wettelijke verantwoordingsplicht. Uit de berekeningen voor de toekomstige situatie, met de aantallen te verwachten aanwezige personen binnen het invloedsgebied van de leiding, blijkt dat er met het planvoornemen geen risico ontstaat. Uit de zogeheten Fn-curve, die de hoogte van het groepsrisico ten opzichte van de oriëntatiewaarde aangeeft, komt geen curve en dus geen risico naar voren. Dit houdt in dat de kans op en/of het aantal slachtoffers te laag is om te spreken van een groepsrisico. Vooruitlopend op voorliggend plan zijn namelijk al maatregelen getroffen aan de buisleiding, specifiek op het traject langs het stadion, door deze significant dieper te leggen. Hierdoor is sprake van een kleinere kans op incidenten door bijvoorbeeld graafwerkzaamheden. Om deze reden kan de voorgenomen situatie ook acceptabel worden bevonden. Ook wordt de zogeheten belemmeringsstrook van ten minste 4 meter aan weerszijden van de buisleiding binnen het plangebied vastgelegd in het bestemmingsplan. Deze gronden mogen niet worden bebouwd.

Naast de verantwoording van het groepsrisico moet ook ingegaan worden op de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp en over de bereikbaarheid en zelfredzaamheid van personen in het invloedsgebied. Hiervoor is de Veiligheidsregio Fryslân (waar Brandweer Fryslân bestuurlijk onderdeel van uitmaakt) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen. Deze adviezen zijn uitvoerbaar en worden bij de uitwerking van het plan meegenomen.

De ontwikkelingen leiden niet tot nadelige effecten in het kader van externe veiligheid.

VERKEER EN PARKEREN

Bij de ontwikkeling van het WTC Cambuur wordt rekening gehouden met een toename van het verkeer. Om te bekijken wat de precieze gevolgen hiervan zijn is een prognose gemaakt van de hoeveelheid verkeer die hier in de toekomst rijdt, wat dat betekent voor het wegennet en vervolgens of er aanpassingen aan het wegennet nodig zijn om deze toename goed te kunnen verwerken.

Uit het onderzoek blijkt dat de rotonde op de Slauerhoffweg het reguliere verkeer goed aankan zonder bypasses en de Heliconweg geen extra problemen geeft in de spitsperioden. Het kruispunt Westeinde geeft filevorming in zowel de ochtend- als avondspits, waardoor ook terugslag op het Europaplein ontstaat. Als oplossing hiervoor is voorgesteld om de opstelstroken bij het kruispunt Westeinde stad uit te verlengen waardoor de verkeerslichten beter gevoed kunnen worden en de kans op terugslag tot op het Europaplein wordt verminderd.

Daarnaast zijn ook voor een wedstrijddag van Cambuur de verkeersintensiteiten bepaald. Hieruit blijkt dat voorafgaand aan de wedstrijd de rotonde op de Slauerhoffweg het komende verkeer niet afdoende kan verwerken. Door het toevoegen van een extra aansluiting ter hoogte van het Wetterskip neemt de druk op de rotonde Slauerhoffweg zodanig af dat deze het verkeer dan wel goed kan verwerken. Daarnaast kan de rotonde Slauerhoffweg het vertrekkende verkeer na de wedstrijd niet goed verwerken. De aanleg van een noordelijke bypass het terrein af zorgt voor een betere verkeersafwikkeling. De effecten op de omgeving van een toename van het verkeer zijn daarmee beperkt.

Uit de parkeerbalans blijkt dat op het terrein zelf onvoldoende parkeerplaatsen voorhanden zijn. In de omgeving zijn evenwel voldoende parkeerplaatsen beschikbaar om het tekort steeds in ruime mate te compenseren. Als gevolg daarvan kan worden gesteld dat het parkeren niet tot problemen in de omgeving zal leiden.

Ad 2.

Het plangebied bevindt zich op ruime afstand van de landsgrenzen. De effecten zijn beperkt. Van grensoverschrijdende milieueffecten is dan ook geen sprake.

Ad 4.

De effecten duren zo lang het plangebied als zodanig in gebruik is. Deze zijn uitsluitend omkeerbaar door het gebruik te beëindigen.

Ad 5.

Binnen het effectgebied zijn geen andere activiteiten bekend of te verwachten waardoor cumulatie van negatieve effecten zal optreden. In de omgeving van het plangebied zijn geen ontwikkelingen gepland die tot cumulerende effecten kunnen leiden.

5 Conclusie

Het project is in zekere zin onomkeerbaar, maar in vergelijking met de drempelwaarde van een stedelijk ontwikkelingsproject van een relatief beperkte omvang.

Wanneer er geen 'belangrijke nadelige gevolgen' zijn voor het milieu is het conform de wetgeving en de geldende praktijk niet nodig om een uitgebreide m.e.r.-procedure te doorlopen. Uit de uitgevoerde analyse blijkt dat er milieueffecten zijn. Deze zijn echter niet zodanig dat er sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen. Er zijn geen relevante effecten die het doorlopen van de uitgebreide m.e.r.-procedure zinvol maken.

Om bovenstaande reden is het doorlopen van een uitgebreide m.e.r.-procedure niet noodzakelijk.

Geraadpleegde bronnen

- Ecologische inventarisatie bestemmingsplan Leeuwarden - Gebiedsontwikkeling WTC/Cambuur (BügelHajema adviseurs, december 2017)
- Memo Verkeerssituatie WTC Cambuur 2030
- Lichthinderonderzoek Cambuur Stadion (Oostendorp, 30 november 2017)
- Parkeerbalans voor het bestemmingsplan Leeuwarden - Gebiedsontwikkeling WTC/Cambuur (BügelHajema adviseurs, 22 augustus 2018)
- Watertoets Stedenbouwkundig Plan WTC - Cambuur (oktober 2018)
- Nota Archeologische Monumentenzorg Leeuwarden (2014)
- Cultuurhistorische Kaart Fryslân (CHK2)
- Concept bestemmingsplan Leeuwarden - Gebiedsontwikkeling WTC/Cambuur (BügelHajema adviseurs, september 2018)
- Beoordeling geluidssituatie Cambuur Boulevard (Noordelijk Akoestisch Adviesbureau, oktober 2018)
- Notitie onderzoek luchtkwaliteit wegverkeer Bestemmingsplan Gebiedsontwikkeling WTC/Cambuur (BügelHajema adviseurs, oktober 2018)

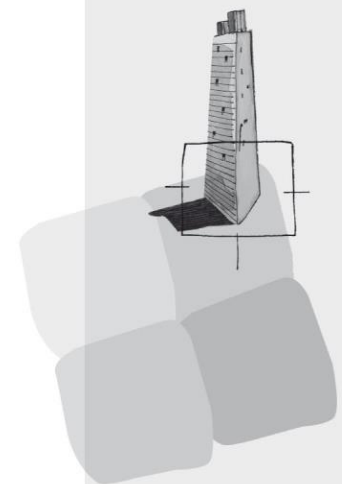
Colofon

Rapport

BügelHajema Adviseurs

Projectnummer

129.70.50.00.00

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordering en Milieu BNSP
Balthasar Bekkerwei 76
8914 BE Leeuwarden
T 058 215 25 15
F 0592 314 035
E info@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en
Amersfoort